

Oružje dolje, ČAŠE GORE!

V I N S K I V I T E Z O V I

Tekst: PAVAO FRANIČEVIĆ • Fotografije: ROMEO IBRIŠEVIĆ

ORDO EQUESTRIS VINI EUROPAE, ODNOSNO RED
EUROPSKIH VINSKIH VITEZOVA, NESTRANAČKA JE UDRUGA,
KOJA SLAVI VINO KAO SIMBOL NOSITELJA EUROPSKE
KULTURNE BAŠTINE. ALI I PUNO VIŠE OD TOGA...

U listopadu 2017. objavljena je vijest o petnaestoj godišnjici Hrvatskih vinskih vitezova, koju je pratila „milenijska fotografija“ Marka Čolića, na kojoj se ispred zagrebačke katedrale naguralo dvjestotinjak članova, među kojima je bilo i gostiju iz inozemstva. O čemu se zapravo radilo?

Ordo Equestris Vini Europae, odnosno Red europskih vinskih vitezova, nestranačka je udruga koja slavi vino kao simbol nositelja europske kulturne baštine. Članovi okupljeni u viteškoj zajednici gaje entuzijazam za viteške

vrline kao što su poštovanje, odanost, odgovornost, istina, dobrotu, ljepota, vjera, ljubav, nada, plemenitost i pomoć potrebitima, bespomoćnim i slabima te borba protiv osam odlika bijede. Te odlike vidljive su u viteško-me križu koji ima osam šiljaka i simbolizira borbu protiv siromaštva, bolesti, napuštanja, beskućništva, gladi, bespomoćnosti, krivnje, neposrednosti i nevjerovanja.

Da bi mogli ostvariti viteška djela, vitezovi moraju biti filozofski inspirirani, za što im služe plemenito vino i viteške akademije. Upravo je to i zadaća reda: da okuplja

obrazovane, iskusne i poštene ljude koji će svojim stavom, uvjerenjem i vjerom podariti obrazovanje, povjerenje, optimizam, energiju i entuzijazam drugima.

Vitezovi, tvrdi se u njihovu programu, žele pomoći svim ljudima dobre volje i podržati njihov optimizam kao i nastojanje da vode smisleniji i uspješniji život te da uspostave ravnotežu između materijalnog i idealnog. I, naravno, poštovati plemenito vino i njegovu kulturu kao važan temelj europske vrijednosti i kao ključni element ovoga svijeta, ali i kao vodič izvan ovog svijeta.

NO, VRATIMO SE SPOMENUTOJ MILENIJSKOJ

fotografiji i sastanku vitezova u Zagrebu, koji je bio prigoda da se u jubilarnoj godini hrvatskoga reda neki članovi

DANAS KONZULAT HRVATSKA IMA VIŠE
OD STOTINU AKTIVNIH ČLANOVA, MEĐU
KOJIMA IMA ZALJUBLJENIKA U VINO
IZ SVIH MOGUĆIH PODRUČJA, KAKO
STRUČNIH (VINOGRADARI, VINARI,
ENOLOZI, SOMMELIERI...), TAKO I JAVNIH
OSOBA I LJUDI RAZLIČITIH PROFESIJA I
TITULA

promaknu u viši čin, konkretno Vlado Krauthaker, Đuro Horvat i Petar Cota. Treba još napomenuti da se organizacija hrvatskih vinskih vitezova danas punim imenom zove Red europskih vinskih vitezova – Konzulat Hrvatska.

Krovnu europsku organizaciju i dalje vodi veliki viteški voda Alfred R. Tombor-Tintera, dok je senatni izaslanik za Hrvatsku gradišćanski Hrvat Johan Horvatić.

Bio je to lijep događaj kojem su, u nešto više od desetljeća, prethodili i mnogi drugi, poput dolaska pedesetak članova Hrvatskih vinskih vitezova, odjevenih u živopisne odore, sa zastavom viteškog reda, mačem hrvatskog konzulata i ceremonijalnim štapom na Trg Matka Laginje u Kastvu, u svibnju 2013., zatim svečanosti primanja i

promaknuća članova Konzulata Hrvatska u Vrbniku u svibnju 2016. ili, recimo, primanja (akreditacije) uglednih vinogradara, vinara, poduzetnika i osoba iz javnog i crkvenog života u viteške pripravnike, te promaknuća (intronizacije) u stupanj viteških savjetnika i viteških sudaca Bratovštine Hrvatskih vinskih vitezova, Europskog viteškog reda – Konzulat Hrvatska u crkvi sv. Servula u Bujama, u lipnju 2017.

Čitatelju će se možda sve učiniti pomalo neobičnim i zastarjelim, jer su, usprkos vječnoj popularnosti vina, vitezovi, mačevi i ceremonijalni štap ipak nešto arhaično, a i „intronizacija“ ne zvuči baš u skladu s današnjim vremenom. No, tradicija ima svoje zakonitosti i samo se djelomično prilagođava suvremenom načinu života, što je ponekad i njezina prednost. S ovim posljednjim vjerojatno će se složiti i vinski vitezovi. Ipak, tko su uopće vinski vitezovi?

KRENIMO STOGA OD POČETKA. NAIME, POVIJEST

nas uči da je tijekom srednjega vijeka bilo mnogo viteških redova, čija je aktivnost posebno bila izražena za vjerskih ratova (poklonicima Dana Browna, Svetoga grala, templarskih tajni i sličnih mističnosti taj će svijet već biti blizak). Europski su vitezovi uglavnom bili ratnici u službi kršćanstva (prvi ga put spominje 1333. Erzhaus Austria Otto Merry), a među njima je bio i takozvani Vojni red Svetog Jurja od Koruške. On je utemeljen davne 1468., a mnoge će začuditi da djeluje još i danas. Doduše, njegovi suvremeni sljedbenici nisu nikakvi čudaci u oklopu, već nešto mnogo sličnije hedonistima.

Sretna okolnost za spomenuti red bila je činjenica da ljudi imaju brojne sklonosti, hobije i strasti, a često i dosta slobodna vremena. Naime, zaslugom toga, u austrijskome je Eisenstadtu (Željezno) 1984. obnovljen Vojni red Svetog Jurja od Koruške, ali sada pod novim imenom – Europski vinski viteški red. Zahvaljujući glavnoj temi, vinu, brzo se proširio starim kontinentom i stekao popularnost. I njegov slogan bio je primjeren suvremenosti: „Oružje dolje, čaše gore!“

Brojni članovi prihvatili su filozofiju zalaganja za „red, slobodu, zajedništvo i mir“, a za sredstvo povezivanja naroda i različitih kultura marljivo rabili – vino. Daka-ko da ni Hrvati nisu zaostajali. Potom je došao na red i osnutak Konzulata Hrvatske, što se upriličilo svečanošću u zagrebačkoj crkvi Sveta Mati Slobode.

DANAS KONZULAT HRVATSKA IMA VIŠE OD

stotinu aktivnih članova, među kojima ima zaljubljenika u vino iz svih mogućih područja, kako stručnih (vinogradari, vinari, enolozi, sommelieri...), tako i javnih osoba i ljudi različitih profesija i titula – od novinara, preko akademika do svećenika.

No, svima im je bilo zajedničko jedno: strast i ljubav prema dobrom vinu te promicanju znanstvenog, istraživačkog i stručnog rada u vinarstvu i vinogradarstvu, te kultura pijenja vina. I ne samo to. Naime, zahvaljujući podrijetlu viteškog reda, članovi se moraju zalagati i za temeljne kršćanske vrijednosti, pa tako, primjerice, novi i promaknuti članovi prisežu uz slogan: „In honorem Dei

et in honorem vini“, što u prijevodu znači: „U slavu Boga i u slavu vina“.

Sukladno tome, članom reda može postati svatko tko je to zaslužio uzornim životom i koga predloži jedan od vitezova. Pravilnik potom kaže da su svi članovi viteškog reda položajno ravnopravni, a prvi stupanj pristupanju vinskim vitezovima počinje s prvim stupnjem u statusu viteza-pripravnika (*hospes*), nakon čega slijede titule savjetnika, suca i viteza vina. Intronizacija se uvijek upriličava tijekom služenja svete mise prisegom na mač i ispijanjem gutljaja vina iz zlatnog kaleža te, nakon toga, primanjem znakovlja i svjedočanstva uz zvuke fanfara.

DA SVE NIJE NIMALO OLAKO ZAMIŠLJENO,

potvrđuje i to da za puni status viteza treba kakvih sedam do 12 godina. Pripravnici su u pravilu stariji od 35 godina, jer vitezovi drže iznimno važnim odgovorno uživanje u vinu, svijest koja se stječe iskustvom i životnom zrelošću.

Jedna od bitnih stavki jest i redovito druženje članova, kao i humanitarne akcije. Česti su i sastanci u inozemstvu, kao i putovanja na razna događanja u organizaciji Europskog vinskog reda koji danas okuplja više desetaka tisuća ljubitelja vina i broji gotovo 6000 članova u 28 zemalja. Na tim događanjima često se toče i hrvatska vina, uz osobitu aklamaciju inozemnih kušača.

Već smo spomenuli da Europski vinski red ima i svoje doajene, poput prvog konzula senata Europskog vinskog reda prof. Alfreda R. Tombor-Tintera i senatnog izaslanika za Hrvatsku, viteza Johana Horvatića. Danas su u Konzulatu Hrvatska vodeći ljudi prokonzul i senator Stjepan Šafran, prokonzul Petar Cota, prokonzul Nikola Ružinski i prokonzul Nikola Mirošević, legati Dražen

Krolo, Zvonko Rožmarić i Željko Uzelać te maršal Josip Tržec, dok su među vidnijim članovima i Franjo Mežnarić, Vlado Krauthaker, Mario Šestanović, Luka Duvnjak, Mladen Forko, Ivan Prgomet, župnik Valent Posavec, biskup Josip Mrzljak, Ante Grlić Radman, Slavko Kotolenko, Radoslav Bobanović, Stjepan Vučemilović, Dubravko Ćuk, Ivo Soldo, Željko Horvat, Darko Navoj, Branko Uvodić i drugi.

Svi su oni nositelji velikog zadatka Europskog vinskog viteškog reda – širenja ljubavi i činjenja dobra te promotori osnovnog načela vinskog viteštva: „Tek kad svladate zavist i počnete se zalagati za druge, bit ćete istinski vitez“.

I doista – „oružje dolje, čaše gore!“

